

KOERSDOCUMENT ECONOMISCHE HUB WEST-BRABANT HUP (werktitel!)

Evolutie naar een samenhangende aanpak van noodzakelijke economische vernieuwing in de regio West-Brabant

0. Voor een helder kader is het goed vooraf te constateren dat versterking van de regio om meerdere uitwerkingslijnen vraagt, waarvan dit er één is:
 - Dit koersdocument gekoppeld aan de Tordoirstudie, als statement waar de verschillende stakeholders zich in kunnen herkennen als basis voor een gemeenschappelijke agenda;
 - Pitches waarmee de regio haar propositie wegzet voor de verschillende speerpuntsectoren;
 - Een investeringsagenda gericht op de noodzakelijke voorwaarden wil West-Brabant haar bijdrage aan de BV Nederland verder versterken. Hiervoor wordt ook steun vanuit Den Haag verwacht;
1. West-Brabant wil een economisch duurzame en krachtige regio zijn. We willen economisch weerbaar blijven. Niet als doel op zich, maar als basisvoorwaarde voor welvaart en welzijn voor onze inwoners. West-Brabant heeft een positieve uitgangspositie, maar dat is geen garantie voor de lange termijn. We liggen bijzonder gunstig in een economisch kerngebied van mondiale betekenis en vormen daarmee de Poort van Europa en hebben een gevarieerde productiestructuur met een dynamisch MKB. Wat hierbij opvalt is de sterke positie van agrofood en ons industriële karakter in meer algemene zin. Tegelijkertijd zien we dat onze groeicijfers achterblijven bij vergelijkbare regio's, constateren we dat in veel gevallen noodzakelijke veranderingen om meer massa vragen dan in de regio aanwezig is (gevaar van een versplinterde regio) en zien we dat veel West-Brabantse sectoren richting het einde van hun levenscyclus gaan (cash cows). Het op peil houden van de concurrentiekracht van onze economie vraagt daarom –zeker naar de toekomst- nadrukkelijk om meer vernieuwing onder andere door betere verbindingen;
2. Op basis van de achterblijvende groeicijfers heeft de Economic Board West-Brabant (EBWB) besloten de regionale ambitie nog eens kritisch tegen het licht te houden: op welke stuwende sectoren moet de regio focussen gegeven onze uitgangssituatie, gegeven ons DNA, en wat zijn daarbij de kritische succesfactoren;
3. Zoals vele regio's ligt een belangrijk deel van onze industriële basis in de agrosector. Meer specifiek voor West-Brabant gaat het hierbij om de suiker. Lange tijd is dit het cement van de regio geweest waaraan gekoppeld ook sectoren als logistiek, maintenance en de maakindustrie zich hebben kunnen ontwikkelen. Nadat suiker haar rol als bindmiddel had verloren hebben genoemde sectoren zich meer autonoom ontwikkeld en vormen zij in gezamenlijkheid nog steeds de basis onder onze welvaart. Dat is een gegeven.
4. Op basis van de analyse van Tordoir en gesprekken met stakeholders komt de EBWB tot de conclusie dat het benutten van de kracht van diversiteit één van onze ambities is. Daarom wordt een brede sectorale focus voorgesteld gericht op agrofood, slimme maak- en onderhoudindustrie en slimme logistiek. Dit is een doorontwikkeling van de huidige speerpunten biobased economy, maintenance en logistiek. Aan dit agro-industrieel complex wordt wel als nieuw zwaartepunt de zakelijke en creatieve diensten toegevoegd. Deze sector

kent in termen van groei en vernieuwing veel autonome kansen, maar is daarnaast van groot belang om vernieuwing en groei te realiseren in de andere speerpunten. Daarbij wordt meer specifiek gedacht aan onderdelen op het vlak van gaming, informatietechnologie en informatie, ingenieurs en technisch ontwerp en tot slot industrieel ontwerp.

5. In de vergadering van de EBWB van 17 mei is lang stil bij de positie van de sector vrijetijdseconomie c.q. belevingseconomie. Dat deze sector een belangrijke bijdrage levert aan de kwaliteit van ons vestigingsklimaat wordt sowieso breed onderschreven. De vraag is echter of deze voldoende stuwend is om een positie als eigenstandige speerpuntsector te rechtvaardigen. Afsproken is dat dit nader zal worden onderzocht.
6. Alhoewel min of meer sprake is van herkenbare speerpunten is de uitdaging voor een economisch lange termijn weerbare regio niet minder groot. De West-Brabantse speerpunten moeten in het kader van maatschappelijke opgaven en transities meer toekomstbestendig worden door de regio te ontwikkelen als *hub voor vernieuwend ondernemerschap en duurzaamheid*. Daarbij moet optimaal worden geprofiteerd van enerzijds de centrale ligging met een actief schakelende positie over de regiogrenzen heen en anderzijds van de diversiteit van onze economie door het stimuleren van verbindingen, innovatie en ondernemerschap;
7. We onderschrijven daarbij drie essentiële randvoorwaarden als basis voor ons uitvoeringsprogramma. Het gaat hierbij om:
 - Goed beroepsonderwijs en een leven lang leren (we ontwikkelen een human capital agenda voor onze speerpunten);
 - Kennisinfrastructuur ten dienste aan ondernemers (we zorgen dat West-Brabantse ondernemers (m.n. start-ups/scale-ups) optimaal gebruik kunnen maken van beschikbare kennis en kunde. Dit door het faciliteren van relevante netwerken zowel binnen de regio als over onze regiogrenzen heen);
 - Bereikbaar en hoogwaardig vestigings- en woonklimaat (we ontwikkelen een agenda vestigingsklimaat gericht op enerzijds het accommoderen en bereikbaar houden van economische activiteiten en anderzijds op het aantrekken en vasthouden van menselijk kapitaal. Ten behoeve hiervan krijgen ook het up-to-date houden van de zorgsector en de vrijetijdseconomie nadrukkelijk aandacht);
8. Om de ambitie waar te maken en de noodzakelijke randvoorwaarden te realiseren is ons adagium *verbinden, verslimmen, verduurzamen en de basis op orde*. Dit gebeurt zowel binnen de vier programma's als in relatie met relevante clusters over de regiogrenzen heen. Dit laatste is noodzakelijk wil sprake zijn van voldoende massa om de noodzakelijke vernieuwing te kunnen realiseren. Concreet betekent dit dat de programmastructuur per speerpunt verder wordt versterkt en geformaliseerd, evenals het daarmee samenhangende ecosysteem en projectenportfolio. En dat er per programma een roadmap wordt opgesteld. Voor wat betreft de interregionale samenwerking kunnen als voorbeelden worden genoemd de relatie met Zeeland en Oost-Brabant op het vlak van agrofood en de relatie met Midden-Brabant wat betreft logistiek en vliegtuigonderhoud;

9. De EBWB wil de boel in de regio West-Brabant in beweging krijgen. Dit vraagt op twee onderdelen om een verdiepingslag van het nu voorliggende document.
- Nadrukkelijker moet de stip op de horizon inzichtelijk worden gemaakt: waar willen we over 5 of 10 jaar staan, wat is het wenkend perspectief, welke duidelijke doelen en we dan bereikt en hoe worden we in onze speerpuntsectoren de beste;
 - Wat kan de EBWB in haar faciliterende rol concreet doen: welke essentiële aansprekende icoon projecten zijn noodzakelijk, hoe gaan we de uitvoering hiervan organiseren. Dit uiteraard nog los van een uitwerking naar een brede regionale agenda.
10. Tot slot, wat gaat er nog meer gebeuren:
- Consultatie van onze achterbannen en vervolgens vaststelling van het ambitiedocument
 - Uitwerking van de ambitie in een samenhangende uitvoeringsagenda. Het REWIN format wordt hierbij als uitgangspunt genomen. Afgesproken wordt dat in de eerstvolgende EBWB vergadering deze uitwerking gereed is. Liefst zo integraal mogelijk maar in ieder geval voor één casus (bv Aerospacecluster o.b.v. de Roland Berger studie: potentie benutten van cross-overs, human capital op orde en beter vermarkten)
 - Het bepalen van meetbare indicatoren: wanneer is onze aanpak succesvol
 - Het ontwikkelen van een adequaat financieel instrumentarium (begroting)
 - Bij de uitwerking eveneens goed kijken naar de internationale component